

Opracowanie geometrii bioresorbowalnego stentu naczyniowego przy użyciu technik optymalizacyjnych

Lukasz Mazurkiewicz, Jakub Bukala, Jerzy Małachowski

Katedra Mechaniki i Informatyki Stosowanej, Wojskowa Akademia Techniczna
email: lukasz.mazurkiewicz@wat.edu.pl, jakub.bukala@wat.edu.pl, jerzy.malachowski@wat.edu.pl

STRESZCZENIE: Opracowanie nowej konstrukcji stentu bioresorbowalnego wykonanego z materiału polimerowego o znacznie mniejszej sztywności niż sztywność stopów metalicznych wymaga przede wszystkim opracowania nowej geometrii pozwalającej na zapewnienie odpowiedniego poziomu siły radialnej po implementacji w naczyniu. Opracowano procedurę optymalizacji bazującą na skrypcie umożliwiającym parametryczne generowanie modelu, obliczeniach numerycznych w systemie LS-Dyna, genetycznych algorytmach optymalizacyjnych oraz skrypcie w języku FORTRAN umożliwiającym odczytywanie wartości odkształceń plastycznych ekstrapolowanych do węzłów. Procedura ta charakteryzuje się dużą efektywnością i pozwala na przebadanie dużej liczby zestawów parametrów (ponad 2000) w czasie poniżej 48h. Ponadto dzięki optymalizacji bazującej na algorytmach genetycznych umożliwia uzyskanie optymalnych parametrów geometrycznych nowo opracowywanej konstrukcji stentu bioresorbowalnego.

SŁOWA KLUCZOWE: optymalizacja geometrii, parametryczny model MES, stent bioresorbowalny

1. Wstęp

Choroba niedokrwienna serca ze wszystkimi jej podtypami jest najczęstszą przyczyną śmierci w większości państw rozwiniętych [1]. Na przestrzeni ostatnich dekad obserwuje się jednak znaczny spadek śmiertelności związanej z tą jednostką chorobową, zasługę czego przypisuje się dynamicznemu rozwojowi kardiologii interwencyjnej oraz rozpowszechnieniu stosowania stentów naczyniowych jako podstawowej metody rewaskularyzacji tętnic wieńcowych [2].

Obecnie prowadzone są liczne prace mające na celu udoskonalenie konstrukcji stentów naczyniowych (np. stenty metalowe z powłokami uwalniającymi leki) lub wprowadzenie całkowicie nowych typów stentów. W tej ostatniej grupie szczególnie wyróżniają się tzw. stenty bioresorbowalne, których rozwój podyktowany jest tym, że obecność stentu w naczyniu rewaskularyzowanym konieczna jest w okresie do ok. 3 miesięcy od momentu przeprowadzenia zabiegu. Po tym czasie permanentna obecność stentu metalowego staje się jego zasadniczą wadą, podczas gdy stent bioresorbowalny ulega powolnej resorpcji pozostawiając naczyniu na naturalną odbudowę.

Trudność w opracowaniu nowej konstrukcji stentu bioresorbowalnego wykonanego z materiału polimerowego wynika ze znacznie mniejszej sztywności tych materiałów w porównaniu do stopów metalicznych. Konieczne jest zatem opracowanie nowej geometrii pozwalającej na zapewnienie odpowiedniego poziomu siły radialnej po implementacji, do czego powszechne zastosowanie znajdują algorytmy numeryczne [3-8].

2. Przedmiot badań

Przedmiotem badań jest polimerowy, bioresorbowalny stent naczyniowy. Do badań wybrano reprezentatywny wycinek zawierający dwa ramiona oraz 3 kolanka – kolanko proste (bez połączeń), kolanko z łącznikiem od strony wewnętrznej oraz kolanko z łącznikiem od strony zewnętrznej.

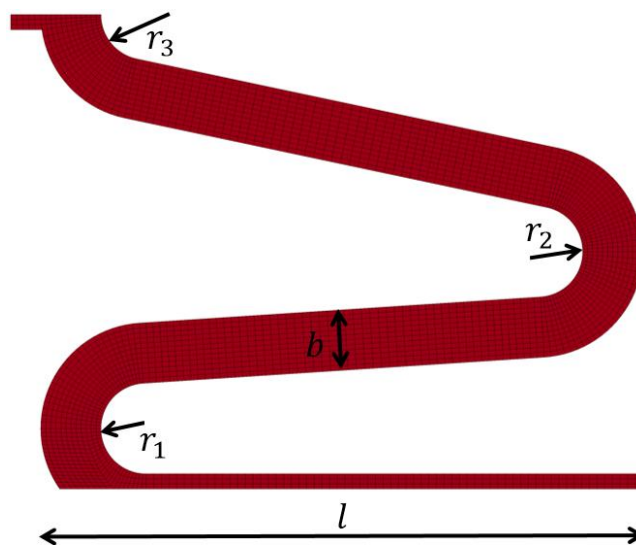
3. Metodologia

W celu optymalizacji geometrii konstrukcji stentu

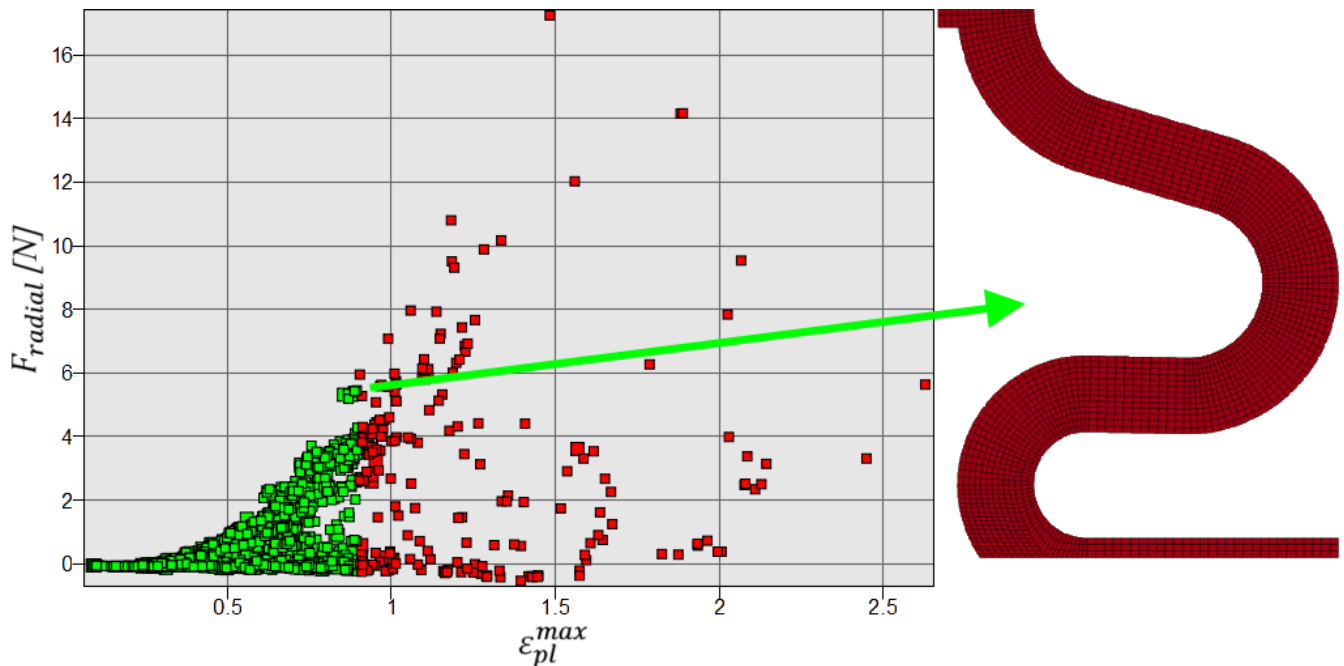
konieczne jest przygotowanie procedury numerycznej optymalizacji konstrukcji. Opracowana procedura bazuje na: opracowanym skrypcie umożliwiającym parametryczne generowanie modelu, obliczeniach numerycznych w systemie LS-Dyna, genetycznych algorytmach optymalizacyjnych oraz opracowanym skrypcie w języku FORTRAN umożliwiającym odczytywanie wartości odkształceń plastycznych ekstrapolowanych do węzłów.

Opracowany skrypt preprocesora umożliwia generowanie uproszczonego modelu numerycznego wycinku stentu (rys. 1) o następujących parametrach zmiennych:

- promień zaokrąglenia kolanka z łącznikiem od strony wewnętrznej r_1
- promień zaokrąglenia kolanka prostego r_2
- promień zaokrąglenia kolanka z łącznikiem od strony zewnętrznej r_3
- długość segmentu l
- szerokość przęsła b

Rys. 1. Uproszczony model numeryczny wycinka stentu wraz z zaznaczonymi parametrami zmiennymi

Rys. 2. Siła radialna po rozprężaniu dla całego stentu w funkcji odkształceń plastycznych oraz uzyskany wariant optymalny

Kolejnym etapem są obliczenia statyczne wygenerowanego modelu z wykorzystaniem schematu iteracyjno-przyrostowego. W celu odwzorowania ścieżki obciążenia zdefiniowano wymuszenie kinematyczne w postaci określonego w czasie przemieszczenia dolnych węzłów modelu. Górnym węzłem modelu odebrano odpowiednie stopnie swobody oraz wprowadzono sztywną powierzchnię kontaktową w celu odwzorowania kontaktu z kolejnym, sąsiadującym wycinkiem.

Przeprowadzenie serii analiz o różnych zestawach parametrów zmiennych pozwala na przeprowadzenie optymalizacji. Jako funkcję celu określono maksymalizację siły po rozprężaniu stentu o długości 8.2 mm, określonej dla przypadku zaciskania rozprężonego stentu do średnicy 90% nominalnej, co można zapisać następująco:

$$\max F_{radial}(r_1, r_2, r_3, b, l) \quad (1)$$

przy ograniczeniu

$$\varepsilon_{pl}^{max}(r_1, r_2, r_3, b, l) \leq 90\% \quad (2)$$

tak, aby nie dopuścić do przekroczenia odkształceń niszczących materiału.

4. Wyniki optymalizacji

Przeprowadzono obliczenia dla 12-tu generacji o populacji początkowej 200. We wszystkich iteracjach łącznie zbadano 2364 zestawy parametrów zmiennych. Otrzymany wykres siły w funkcji maksymalnych odkształceń plastycznych dla wszystkich punktów próbkowania oraz wyznaczony wariant optymalny pokazano na rys. 2.

5. Podsumowanie

Opracowano procedurę numerycznej optymalizacji geometrii stentów. Przygotowany skrypt do generowania modeli numerycznych wraz z obliczeniami numerycznymi

odznacza się dużą efektywnością i pozwala na przebadanie dużej liczby zestawów parametrów (ponad 2000) w czasie poniżej 48h. Ponadto dzięki optymalizacji bazującej na algorytmach genetycznych umożliwia uzyskanie optymalnych parametrów geometrycznych nowo opracowywanej konstrukcji stentu bioresorbowalnego.

Praca została wykonana w ramach projektu „Apollo” StrategMed2/269760/1/NCBR/2015, finansowanego przez NCBiR.

Prace prowadzono ze wsparciem Interdyscyplinarnego Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego Uniwersytetu Warszawskiego w ramach grantu GB65-19.

Literatura

- [1] OECD, Health at Glance 2013: OECD Indicators. OECD Publishing 2013, Paris [online] DOI: http://dx.doi.org/10.1787/health_glance-2013-en.
- [2] ARJOMAND H., TURI Z.G., MCCORMICK D., GOLDBERG S., Percutaneous coronary intervention: Historical perspectives, current status, and future directions. *American Heart Journal*, 2003, 146(5), 787–796.
- [3] MARTIN D., BOYLE F.J., Computational structural modeling of coronary stent deployment: a review. *Computer Methods in Biomechanics and Biomedical Engineering*, 2011, 14, 331-348.
- [4] BUKALA J., KWIATKOWSKI P., MALACHOWSKI J., Numerical analysis of stent expansion process in coronary artery stenosis with the use of non-compliant balloon, *Biocybernetics and Biomedical Engineering*, 2016, 36, 145–156
- [5] LI N., ZHANG H., OUYANG H., Shape optimization of coronary artery stent based on a parametric model. *Finite Elements in Analysis and Design*, 2009, 45, 468-475.
- [6] LI H., QIU T., ZHU B., WU J., WANG X., Design Optimization of Coronary Stent Based on Finite Element Models. *The Scientific World Journal – Hindawi*, 2013, Article ID 630243.
- [7] WU W., PETRINI L., GASTALDI D., ET AL., Finite Element Shape Optimization for Biodegradable Magnesium Alloy Stents. *Annals of Biomedical Engineering*, 2010, 38(9), 2829–2840.
- [8] PANT S., BRESSLOFF N.W., LIMBERT G., Geometry parameterization and multidisciplinary constrained optimization of coronary stents. *Biomech Model Mechanobiol*, 2012, 11, 61–82.